

Ἔργαστήριον Παιδαγωγικῆς

Τὸ Ἔργαστήριον τοῦτο ἰδρύθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ νέου Ὄργανοῦ καὶ Νόμου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς κ. Ν. Ἐξαρχοπούλου καταλαμβάνον δύο μικρὰ δωμάτια ἐν τῷ τρίτῳ ὀρόφῳ τοῦ παρὰ τῇ ὁδῷ Ἀκαδημίας 29 οἰκίματος ἐν ᾧ καὶ τὸ Ἔργαστήριον Μικροβιολογίας κλπ. Τὸ Ἔργαστήριον συμπῆξαν ἤδη μικρὰν βιβλιοθήκην καὶ πλουτιζόμενον ἀπὸ διαιτίας περίπτου διὰ καταλλήλων ὀργάνων καὶ βιβλίων προώριται σὺν τῷ χρόνῳ νὰ προαγάγῃ καὶ διὰ τῆς πειραματικῆς διδασκαλίας σπουδαιῶς τὰς παιδαγωγικὰς σπουδὰς ἐν Ἑλλάδι, ὅπου μέχρι τοῦδε μόνον θεωρητικῶς ἐδιδάσκετο ἡ παιδαγωγική.

Ἀνθρωπολογικὸν Μουσεῖον

Τὸ Ἀνθρωπολογικὸν Μουσεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου διατελεῖ ἀπὸ τῆς 12 Νοεμβρίου 1915 ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ δ^{ου} Ἰωάννου Γ. Κούμαρη.

Ἰδρύθη τῷ 1886 ὑπὸ τοῦ Κλωνὸς Στεφάνου, διευθύναντος αὐτὸ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ (10 Ἰανουαρίου 1915). Στεγάζεται δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ ἄνω ὀρόφου τῆς Ἀκαδημίας.

Αἱ κυρίως ἀνθρωπολογικαὶ συλλογαὶ τοῦ Μουσείου ἀποτελοῦνται καθόλου ἐκ τῶν πολυτίμων κρανίων καὶ τινων σκελετῶν προϊστορικῶν, ἱστορικῶν, μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων χρόνων. Πλουτίζεται δὲ ἤδη δι' ἐκμαγείων τῶν σπουδαιότερων παλαιοντολογικῶν ἀνθρωπίνων ὑπολειμμάτων τῶν εὗρισκομένων εἰς διάφορα Μουσεία τῆς Εὐρώπης καὶ ἄλλων χωρῶν.

Ὡς πυρὴν Ἐθνολογικοῦ Μουσείου δύναται νὰ θεωρηθῇ δωρεὰ ἐξ Αὐστραλίας (W. Finucane), ὄπλων καὶ λοιπῶν ἐργαλείων τῶν πρωτογενῶν φυλῶν τῆς χώρας.

Τέλος ἀπέκτησε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ πυρὴνα Προϊστορικοῦ Μουσείου διὰ δωρεᾶς ὑπὸ τοῦ «Μουσείου φυσικῆς ἱστορίας τῶν Βρυξελλῶν» (Διευθυντῆς A. Rutot), σειρᾶς λιθίνων ἐργαλείων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Μουσείου εἶναι πολύτιμος. Βάσις ταύτης ὑπῆρξεν ἡ δωρεὰ τῆς Ἀργυρῆς Πασπάτης καὶ ἡ ἀγορὰ τμήματος τῆς βιβλιο-

θήκης τοῦ Κλ. Στεφάνου. Περιέχει δὲ ἀνθρωπολογικά, ἱστορικά, φυσιολογικά καὶ ἱατρικά συγγράμματα, ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ λεξικά. Πλουτίζεται δὲ καθ' ἑκάστην τὸ πρῶτον κυρίως τμήμα αὐτῆς, δι' ἀγορᾶς τῶν νεωτέρων ἀνθρωπολογικῶν συγγραφῶν.

Παθολογικαὶ καὶ Χειρουργικαὶ κλινικαὶ

Τρεῖς εἶναι αἱ παθολογικαὶ κλινικαὶ αἱ χρησιμεύουσαι εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν. Ἐκ τούτων αἱ δύο πρῶται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν καθηγητῶν κ. Σ. Λιβιεράτου καὶ Β. Μπένση στεγάζονται ἐν τῷ Πολιτικῷ Νοσοκομείῳ «Ἑλπίδι», ἡ δὲ τρίτη ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Μ. Σακοράφου. Πλὴν τούτων ὑπάρχει καὶ προπαιδευτικὴ Παθολογικὴ κλινικὴ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Ἀραβαντινοῦ.

Εἰς τρεῖς ὡσαύτως ἀνέρχονται αἱ χειρουργικαὶ κλινικαὶ, ὧν ἡ πρώτη καὶ ἡ τρίτη λειτουργοῦσιν ἐν τῷ αὐτῷ Νοσοκομείῳ «Ἑλπίδι» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν καθηγητῶν κ. Μ. Γερούλανου καὶ Ν. Ἀλιβιζάτου, ἡ δὲ δευτέρα ἐν τῷ Ἀρεταίῳ Νοσοκομείῳ ὑπὸ τὸν καθηγητὴν Γ. Φωκᾶν.

Ὑπάρχει ἐπίσης καὶ χειρουργικὴ προπαιδευτικὴ κλινικὴ, ἧς διευθυντὴς τυγχάνει ὁ τακτικὸς καθηγητὴς κ. Ἐμμ. Κοντολέων. Ἡ κλινικὴ αὕτη λειτουργεῖ προσωρινῶς ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ.

Αἱ παθολογικαὶ καὶ χειρουργικαὶ κλινικαὶ χρονολογοῦνται σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Διευθνταὶ αὐτῶν ἐξημερῶν τῶν μὲν παθολογικῶν οἱ καθηγηταὶ Ἰω. Βοῦρος, Κ. Μαυρογιάννης, Γ. Μακκᾶς, Χ. Τυπάλδος Πρετεντέρης, Κ. Π. Δεληγιάννης, Γ. Καραμήτσας, Ἰω. Ζωχιός, Ν. Μακκᾶς, Σπ. Λιβιεράτος, Βλ. Μπένσης, τῶν δὲ χειρουργικῶν Ἰω. Ὀλύμπιος, Ν. Πετσάλης, Θ. Ἀρεταῖος, Σπ. Μαγγίνας, Ἰούλιος Γαλβάνης, Γ. Φωκᾶς, Μ. Γερούλανος, Ν. Ἀλιβιζάτος καὶ Ἐμμ. Κοντολέων.

Ἄλλὰ τὸ κτίριον τοῦ Νοσοκομείου «Ἑλπίδος», ἐν ᾧ λειτουργοῦσιν αὗται, οὐ μόνον ἀνεπαρκὲς εἶνε ἕνεκα τῆς στενότητος τοῦ χώρου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀκατάλληλον πάντῃ, λόγῳ τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ. Ἡ ἐγκατάστασις ἄρα χειρουργικῶν καὶ παθολογικῶν κλινικῶν εἰς ἴδια ἀνεξάρτητα κτίρια πρὸς πανεπιστημιακὴν διδασκαλίαν ἐπιβάλλεται ἀναποτρέπτως ἀντὶ πάσης θυσίας.

Ὁφθαλμιατρεῖον

Τὸ ἴδρυμα τοῦτο συσταθὲν διὰ συνδρομῶν καὶ διοικούμενον ὑπὸ ἀδελφάτου, ἐτέθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Ἄνδρ. Ἀναγνωστάκη.—Ἐπειδὴ δ' οὗτος ἐδίδασκεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς καθηγεσίας τὴν ὀφθαλμολογικὴν κλινικὴν ἐν αὐτῷ, ἐθεωρήθη ἔκτοτε ὡς παράρτημα τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἀπὸ τοῦ πανεπισ. ἔτους 1867-68 ἀναγράφει ὑπὲρ αὐτοῦ χρηματικὸν χορήγημα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διὰ τὴν κλινικὴν διδασκαλίαν. Τὸ κτίριον τοῦ Ὁφθαλμιατρείου οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐπαρκὲς ἴσως δι' οὓς χρόνος ἰδρύθη, σήμερον ἀδυνατεῖ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν πληθώραν τῶν προσερχομένων πρὸς θεραπείαν ἐν αὐτῷ. Διὰ τοῦ νόμου 2905 περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τὸ Ὁφθαλμιατρεῖον ὀριστικῶς προσηρτήθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Διευθύνεται αὐτοῦ μετὰ τὸν Ἀναγνωστάκην ἐχορημάτισαν ἐκ περιτροπῆς οἱ καθηγηταὶ Γ. Γαζέπης καὶ Ν. Δελλαπόρτας καὶ ὁ ὀφθαλμολόγος ἰατρός Γ. Πανόπουλος. Διευθύνεται δὲ νῦν ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Γαζέπη.

Ἀρεταίειον Νοσοκομεῖον

Τὸ ἴδρυμα τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν μέγαν εὐεργέτην τοῦ Πανεπιστημίου καὶ καθηγητὴν τῆς Χειρουργικῆς Κλινικῆς ἐν αὐτῷ Θεόδωρον Ἀρεταῖον, ὅστις, μὴ εὐτυχήσας ν' ἀποκτήσῃ ἐκ τοῦ γάμου του ἀμέσους διαδόχους, υἱοθέτησεν, οὕτως εἰπεῖν τὸ Πανεπιστήμιον, εἰς ὃ κατέλιπεν ὀλόκληρον αὐτοῦ τὴν περιουσίαν, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ οἰκοδομηθῇ χειρουργικὴ καὶ γυναικολογικὴ κλινικὴ φέρουσα τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του Ἑλένης καὶ νὰ συντηρῆται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς κληρονομίας. Ἡ οἰκοδόμησις τοῦ Ἀρεταίειου ἀρξάμενη τῷ 1896 συνετελέσθη τῷ 1898 ὅτε, Αὐγούστου 16, ἐγένοντο ἐπισημῶς τὰ ἐγκαίνια τῆς λειτουργίας αὐτοῦ. Τὸ κτίριον εἶνε διώροφον ἔχον πρόσοψιν πρὸς τὴν λεωφόρον Κηφισσίας καὶ ἐκτεινόμενον εἰς βάθος μέχρι τῆς ὁδοῦ Παπαδιαμαντοπούλου τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ Νοσοκομεῖον τῶν Παίδων. Περιβάλλεται δὲ ὑπὸ εὐρυτάτου καὶ καταφύτου ἐκ παντοίων δένδρων περιβάλλον, καλῶς περιτετειχισμένου.

Ὁ πρῶτος ὄροφος περιλαμβάνει, πλὴν τῶν γραφείων, χειρουργεῖον καὶ αἰθούσας ἀκτίνων Ραϊντγεν, τέσσαρας μεγάλους θαλάμους ἀσθενῶν

ἀνὰ δύο ἑκατέρωθεν τοῦ διαθέοντος κατὰ μῆκος τὸ ὅλον οἰκοδόμημα κεντρικοῦ διαδρόμου. Δύο ἐκ τῶν θαλάμων τούτων ἐπονομάζονται ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ἰδρυτῶν Θεοδώρου καὶ Ἑλένης Ἀρεταίου, εἷς δ' ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πρώτου χρηματίσαντος διευθυντοῦ τοῦ Ἀρεταίειου καθηγητοῦ τῆς Χειρουργικῆς Σπ. Μαγγίνα. Ἐν τῷ ἄνω ὀρόφῳ ὑπάρχουσι τὰ δωμάτια τῶν ἐπὶ πληρωμῇ ἀσθενῶν α' καὶ β' θέσεως. Πλὴν τούτων ἐν τῷ περιβάλλῳ ἐκτίσθη ἰδιαίτερον περίπτερον διὰ τοὺς ἐπὶ πληρωμῇ νοσηλευμένους ἀσθενεῖς τῆς χειρουργικῆς κλινικῆς καὶ ναῖσκος κομψὸς ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Θεοδώρων ἐν ᾧ εὔρηται ἐντετειχισμένα τὰ ὄστα τῶν ἰδρυτῶν.

Αἱ ἐν τῷ Ἀρεταίειῳ κλινικαὶ διαθέτουσαι ἐν συνόλῳ 140 κλίναις διευθύνονται ἢ μὲν Χειρουργικὴ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φωκᾶ, ἢ δὲ Γυναικολογικὴ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Λογοθετοπούλου. Διὰ δὲ τὴν κλινικὴν διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν διατίθενται δέκα κλῖναι δωρεὰν παρ' ἑκατέρω τῶν κλινικῶν.

Αἰγινήτειον Νοσοκομεῖον

Ἐπωνυμεῖται οὕτω ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ καθηγητοῦ ἐν αὐτῷ Διονυσίου Αἰγινήτου, ὅστις ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν αὐτοῦ κατέλιπεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον πρὸς ἴδρυσιν φερωνύμου νοσοκομείου.

Τὰ ἐγκαίνια τῆς λειτουργίας τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου ἰδρύματος ἐγένοντο τῷ 1905, ἔκτοτε δὲ διατελεῖ λειτουργοῦν, ἔξαιρέσει βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Μιχαήλ Κατσαρά.

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τούτῳ γίνονται δεκτοὶ πρὸς νοσηλείαν οἱ πάσχοντες ἐκ νευρικῶν νοσημάτων. Καὶ δέκα μὲν κλῖναι διατίθενται δωρεὰν καὶ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν τῆς Ἱατρικῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐπὶ πληρωμῇ νοσηλίων α', β' καὶ γ' θέσεως.

Τὸ κτίριον συνορεῖται τῷ Ἀρεταίειῳ εἶνε διώροφον μὲ πρόσοψιν πρὸς τὴν λεωφόρον Κηφισσίας, περιλαμβάνει δὲ πλὴν τῶν αἰθουσῶν τῶν ἀσθενῶν, ἰδιαίτεραν αἰθουσαν ἠλεκτροθεραπείας, αἰθουσαν ὑδροθεραπείας, ἐργαστήριον τοῦ διευθυντοῦ, ἀμφιθέατρον διδασκαλίας, γραφεῖον μετὰ βιβλιοθήκης κλπ.

Μαιευτήριον

Τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἀνήκει μὲν εἰς τὸ Δημόσιον, διατελεῖ δ' ὅμως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκείνῃ καθηγητοῦ τῆς Μαιευτικῆς κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἣτις λειτουργεῖ ἐν αὐτῷ πρὸς διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν. Τὸ κτίριον τοῦ Μαιευτηρίου ἀνήκον εἰς ἰδιώτην καὶ κτισθὲν ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς κατοικία, εἶναι ὅλως ἀκατάλληλον εἰς τὸν σκοπὸν δι' ὃν χρησιμεύεται. Ἡ διδασκαλία τῆς Μαιευτικῆς κλινικῆς καὶ γυναικολογίας ἔχει ἀνάγκην ἀπόλυτον ἰδίου οἰκοδομήματος πληροῦντος πάντας τοὺς ὄρους, οὓς ἀπαιτεῖ σήμερον ἡ ἐπιστήμη.

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς βασιλόπουδος Ἀλεξάνδρας ἐπισυμβάντι ἕξ ἐπιλοχίου πυρετοῦ ἐν Πετρούπολει τῷ 1891 ἀπεφασίσθη ἡ διὰ πανελληνίων ἐράνων ἴδρυσις φερωνόμου Πανεπιστημιακῆς κλινικῆς. Ἐξευρέθη μάλιστα καὶ τὸ πρὸς τοῦτο γήπεδον. Ἀλλ' ἔνεκα διαφόρων λόγων ἔμεινεν ἀπραγματοποίητος ἡ ἀπόφασις αὕτη, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ Μαιευτικὴ κλινικὴ ἔξακολουθεῖ στεγαζομένη καὶ λειτουργοῦσα ἐν τῷ δημοσίῳ Μαιευτηρίῳ.

Πρῶτος διευθυντῆς τοῦ Μαιευτηρίου ἐγένετο ὁ καθηγητῆς Μιλτ. Βενιζέλος ἐφεξῆς δὲ ὁ Δ. Κόνσολας καὶ οἱ κ. Κ. Λούρος καὶ Ν. Πετσάλης.

Κλινικὴ τῶν Ἀφροδοσίων καὶ Δερματικῶν Νόσων

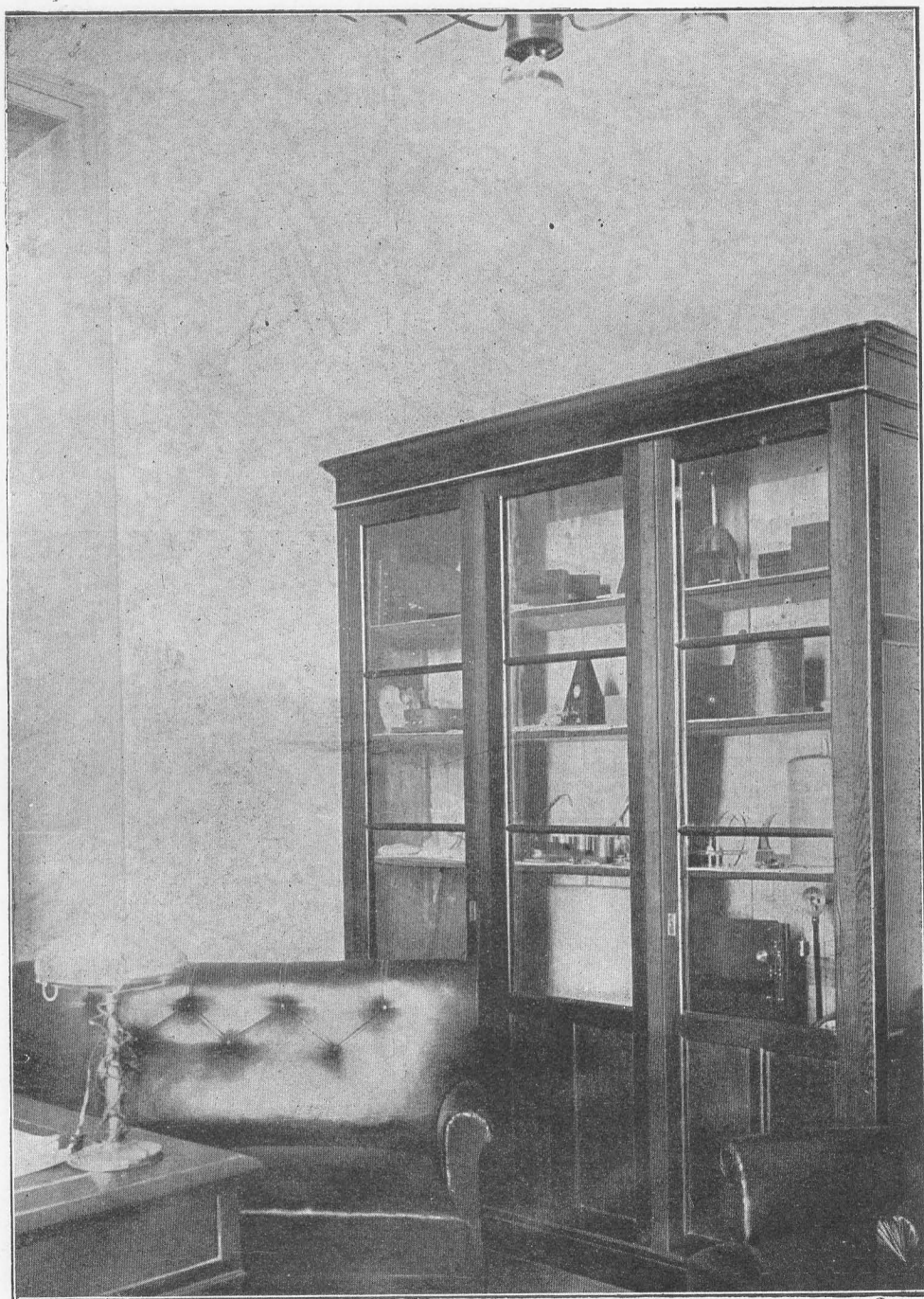
Ἡ Κλινικὴ αὕτη τοῦ Πανεπιστημίου λειτουργεῖ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Ἀνδρέου Συγγροῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φωτεινοῦ, ὅστις εἶνε καὶ τοῦ Νοσοκομείου Διευθυντής. Ἐνεκα τῆς φιλοξενίας, ἣν παρέχει τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν κλινικὴν, ἐν ἧ ἄσχοῦνται οἱ φοιτηταὶ τῆς ἰατρικῆς, ἡ Πανεπιστημιακὴ Σύγκλητος ἐν ἔτει 1918 κατέλεξε τὸν ἐπώνυμον αὐτοῦ Ἀνδρέαν Συγγρόν εἰς τοὺς μεγάλους τοῦ Πανεπιστημίου εὐεργέτας. Διευθύνται τῆς Κλινικῆς τῶν

Ἀφροδισίων νόσων πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συγγροῦ ἐρημάτισαν ἐκ περιτροπῆς οἱ κ.κ. Σπυρ. Μπαλάνος, Παῦλος Ἰωάννου καὶ Β. Πρωτόπουλος

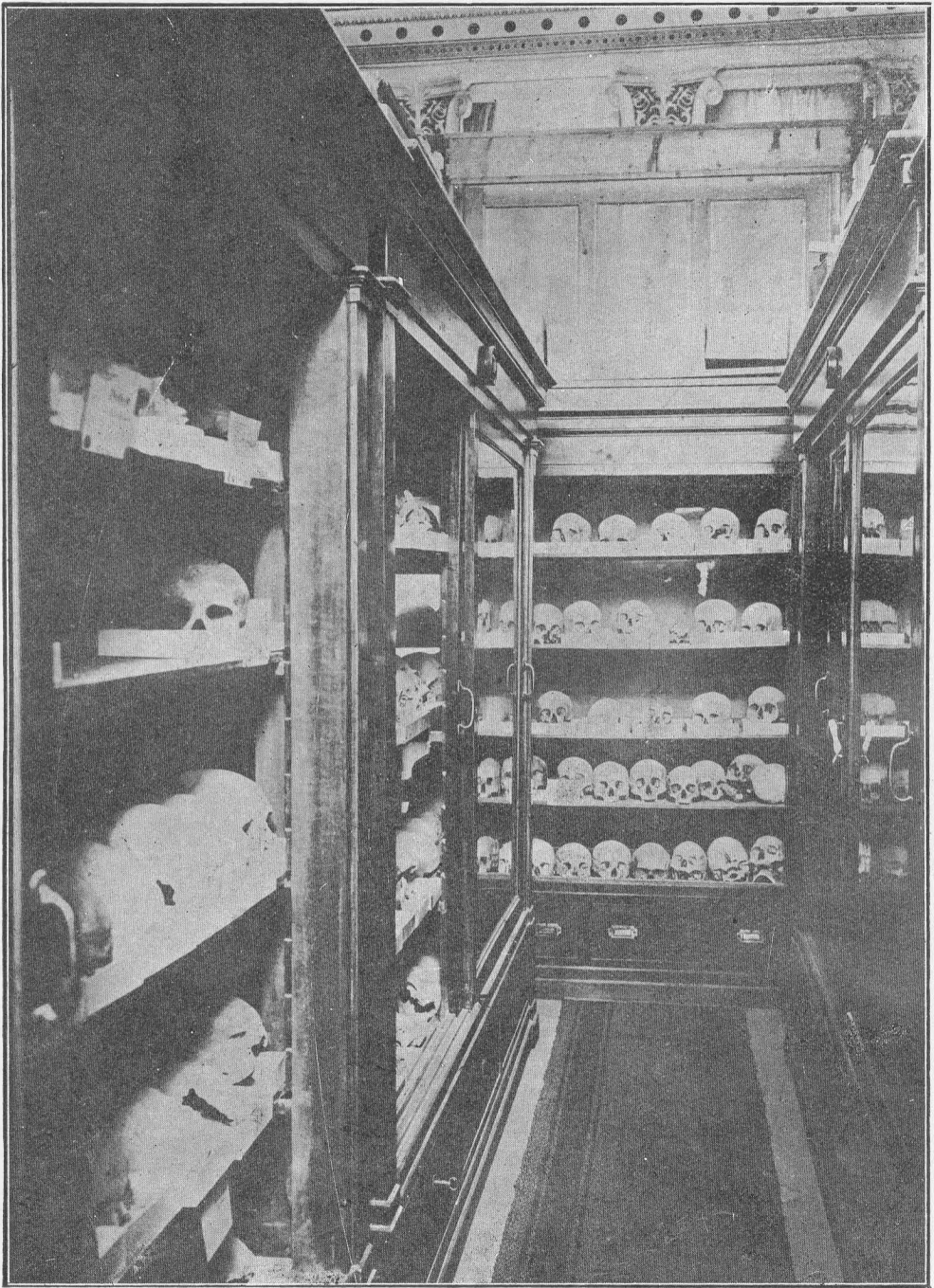
Παιδιατρικὴ κλινικὴ

Ἐγκατεστάθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς δαπάνη τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τοῦ Πανεπιστημίου Δ. Μπεναρδάκη ἰδρυθέντι Βρεφοκομείῳ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Α. Ζίννη, ὅστις ἐγένετο πρῶτος καθηγητῆς τῆς κλινικῆς τῶν παιδικῶν νοσημάτων. Πρὸ τούτου ἐδίδαξεν, ἄνευ κλινικῆς, νοσήματα τῶν παιδῶν καὶ ὁ καθηγητῆς Α. Βιτσάρης. Τὸν Α. Ζίννην ἀποβιώσαντα διεδέχθη ὁ νῦν καθηγητῆς τῆς Παιδιατρικῆς κ. Χρ. Μαλανδρινός, ὅστις, διδάξας ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῷ Βρεφοκομείῳ καὶ ἐκ πείρας πεισθεὶς ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ διδασκαλία λόγῳ τῶν ὄρων τῆς λειτουργίας τῆς πανεπιστημ. κλινικῆς δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφέρῃ τοὺς προσδοκωμένους ἕξ αὐτῆς καρπούς, ἐπέτυχεν ὅπως ἡ Παιδιατρικὴ κλινικὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐγκαθιδρυθῆ ἐν ἰδιαιτέρῳ οἰκίῳ, ὡς τοιοῦτον δὲ ἐμισθώθη ἡ παρὰ τῇ ὁδῷ Ἀκαδημίας ἀρ. 20 τριώροφος οἰκία, ἐν ἧ ἀπὸ τοῦ 1915 ἐγκατεστάθη καὶ λειτουργεῖ ἡ κλινικὴ, τὰς δὲ δαπάνας τῆς λειτουργίας αὐτῆς καταβάλλει τὸ Πανεπιστήμιον, τοῦ Κράτους παρέχοντος ἐτησίως χορήγημα ἐκ δρ. 120.000, χωρὶς ὅμως διὰ τοῦτο νὰ ἔχη δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰ τῆς διοικήσεως αὐτῆς, ἣτις ἀποκλειστικῶς ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ ἐγκατάστασις τῆς Παιδιατρικῆς κλινικῆς ἐν ἰδίῳ κτιρίῳ ἐπὶ τούτῳ οἰκοδομουμένῳ ἐν χώρῳ καταλλήλῳ συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑγιεινῆς τῶν παιδῶν εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, ἐὰν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ σπουδαιόταται διὰ τὴν μέλλουσαν γεννεὰν ὑπηρεσίαι ὡς κέλῃται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν κοινωνίαν ἡ ὑπαρξὶς καὶ λειτουργία καλῶς ἐγκαθιδρυμένης καὶ πλουσίως συντηρουμένης Παιδιατρικῆς κλινικῆς.

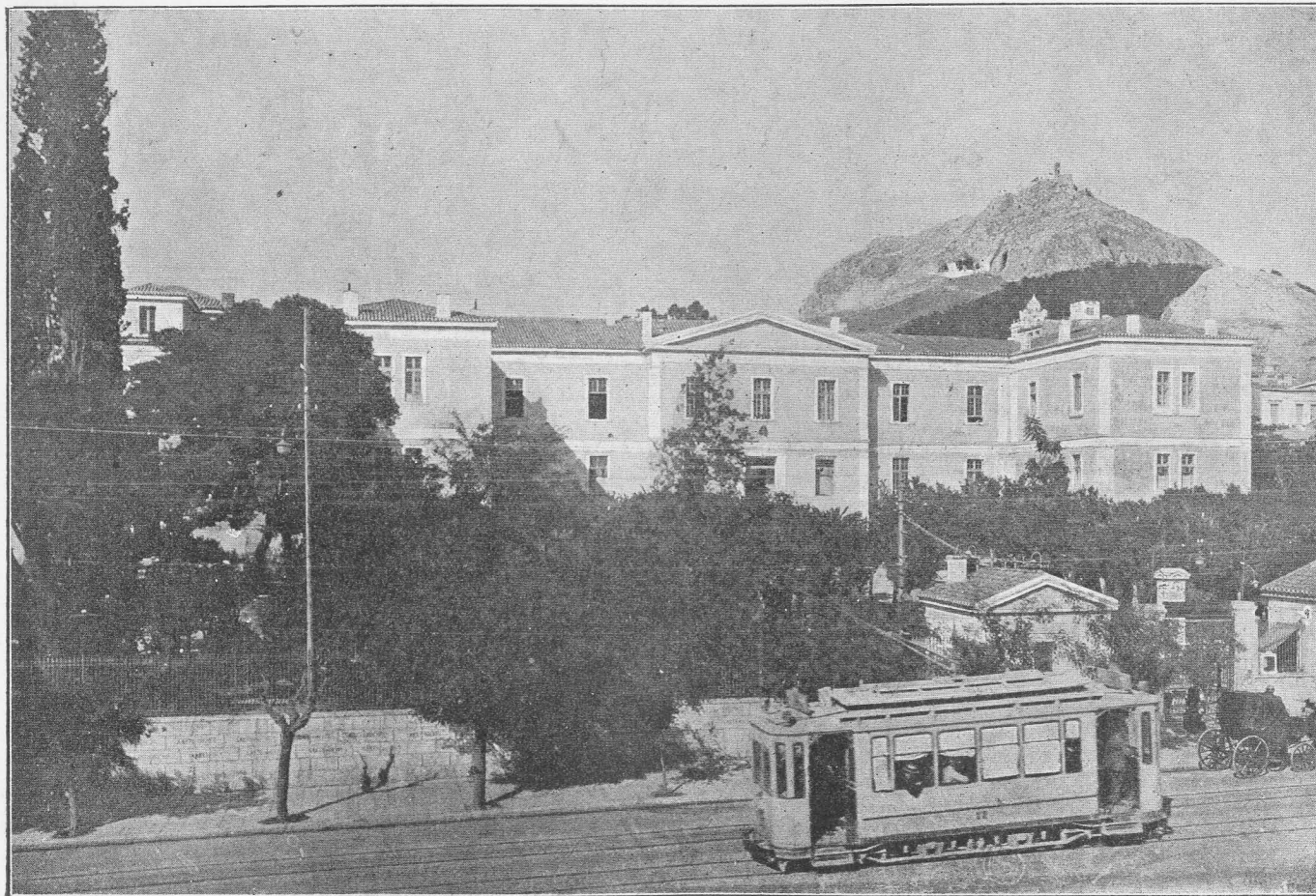
Ἐργαστήριον Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς.

Ἀνθρωπολογικὸν Μουσεῖον. — Αἴθουσα συλλογῶν.

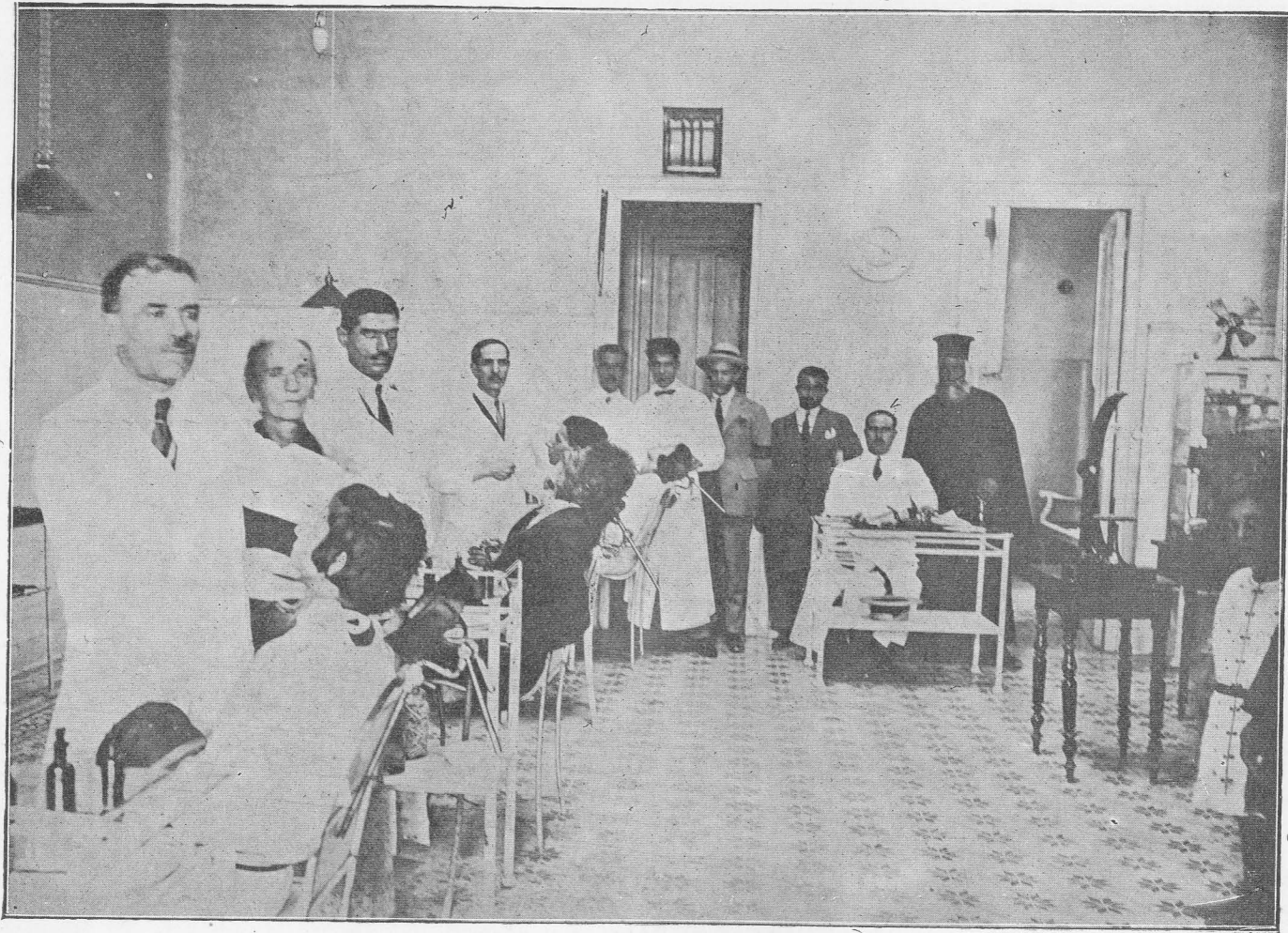
Ἀνθρωπολογικὸν Μουσεῖον. — Γραφεῖον τοῦ Διευθυντοῦ μετὰ τῆς βιβλιοθήκης.

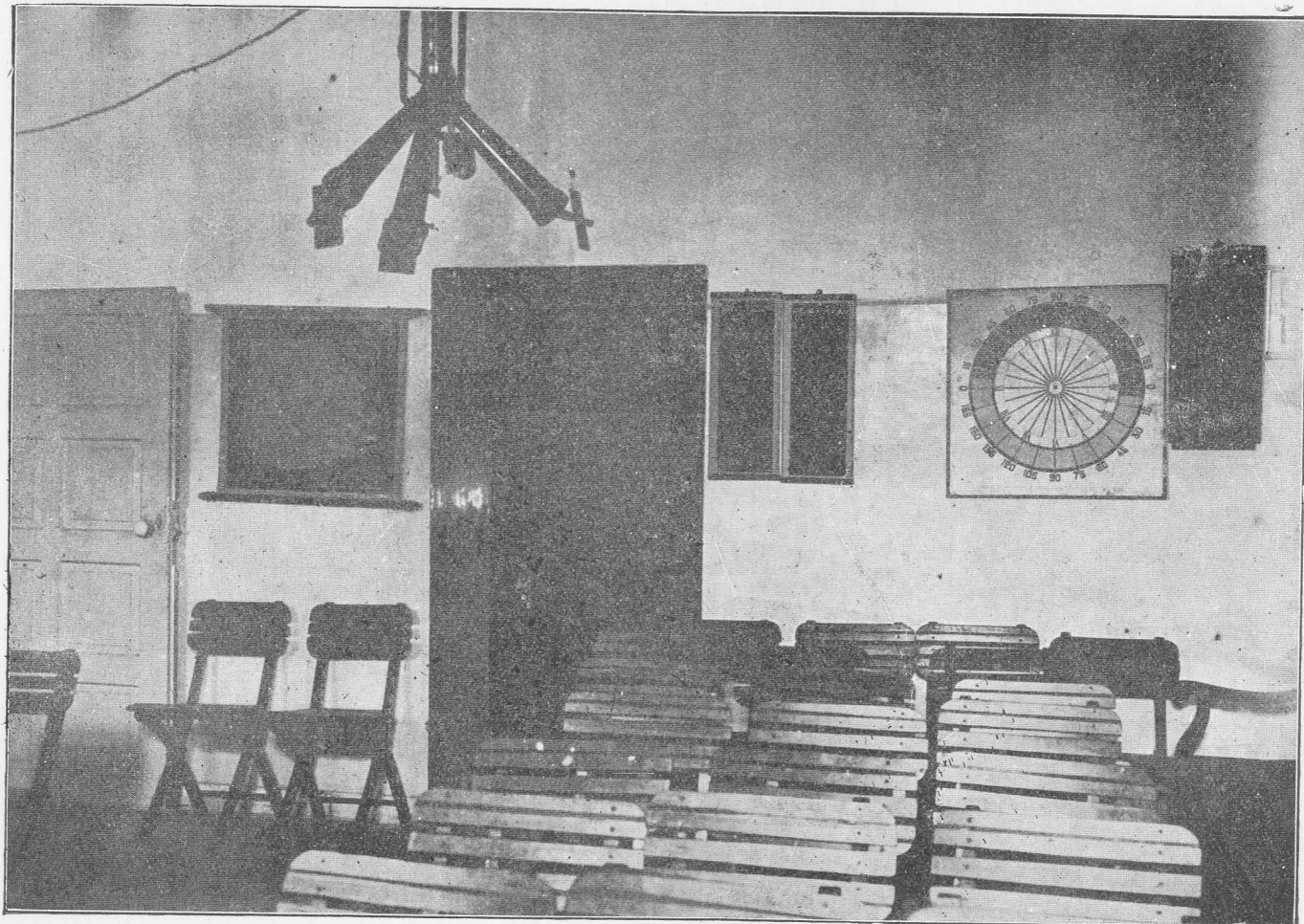
Πολικλὸν Νοσοκομείον «Ἐλπίς», ἐν ᾧ αἱ Χειρουργικαὶ καὶ Παθολογικαὶ Κλινικαὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

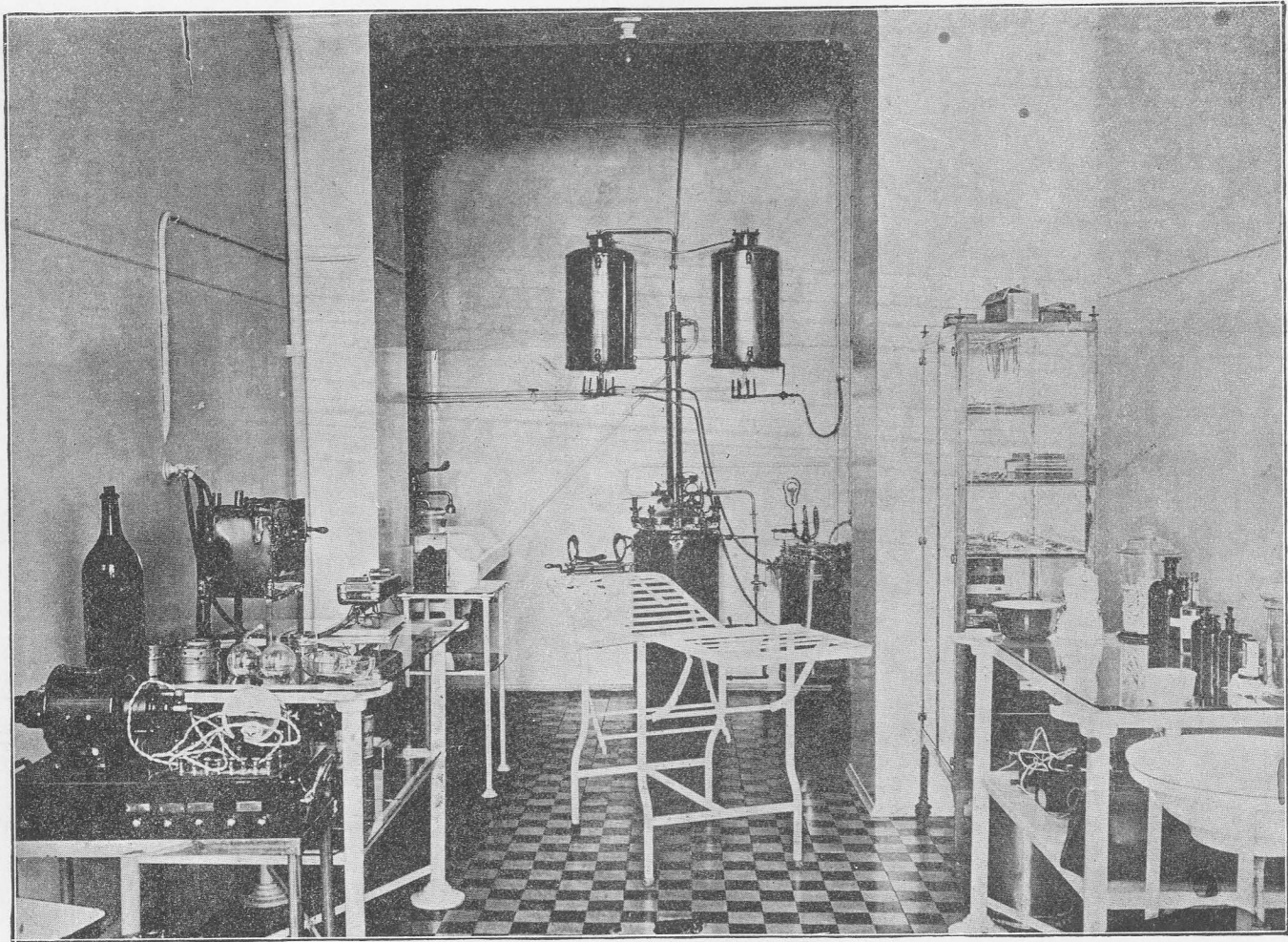
Ὁφθαλμιατρικόν.

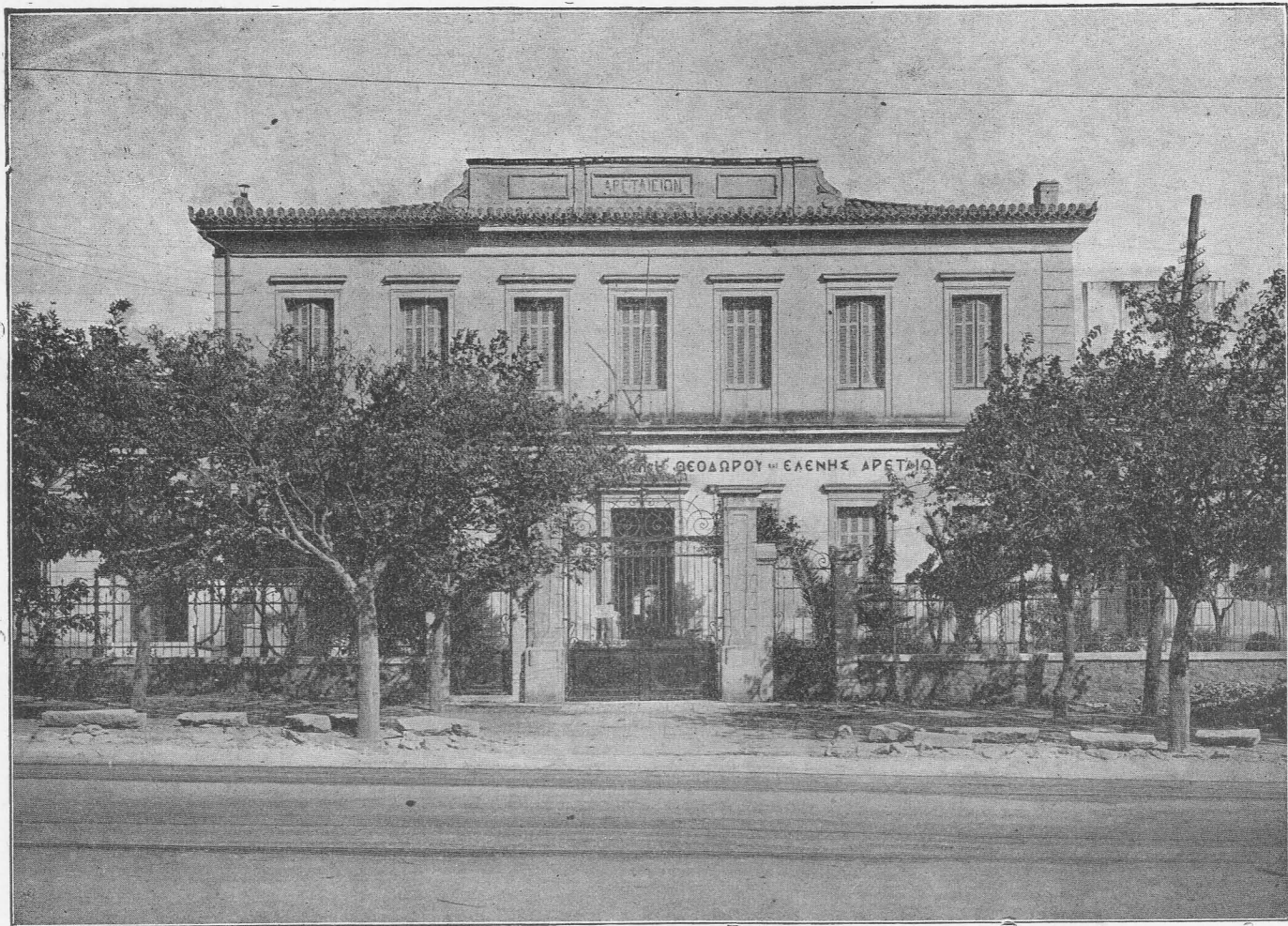
Ὀφθαλμιατρεῖον. — Ἱατρεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἀσθενῶν.

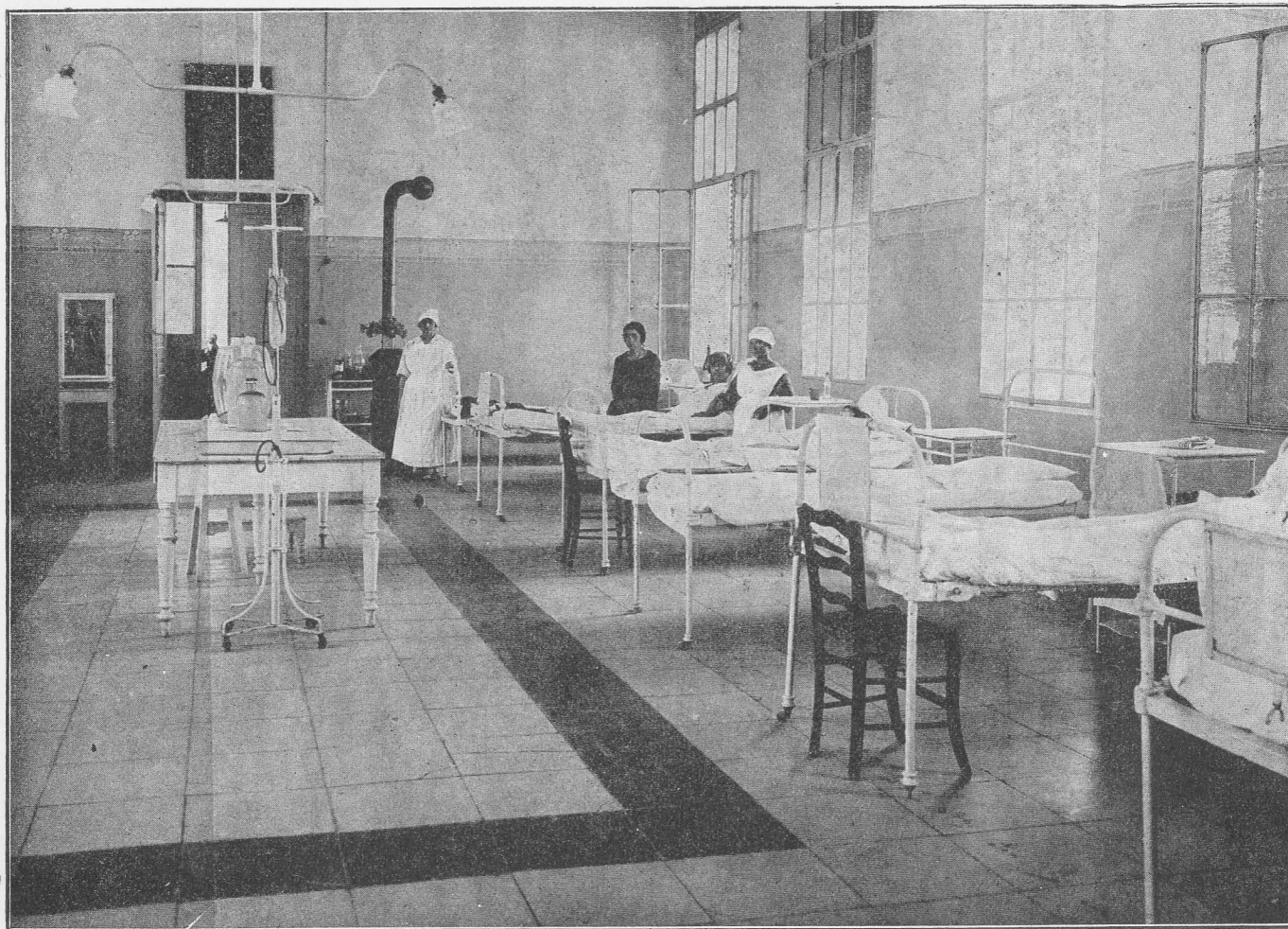
Ὀφθαλμιατρείον. — Αἴθουσα διδασκαλίας.

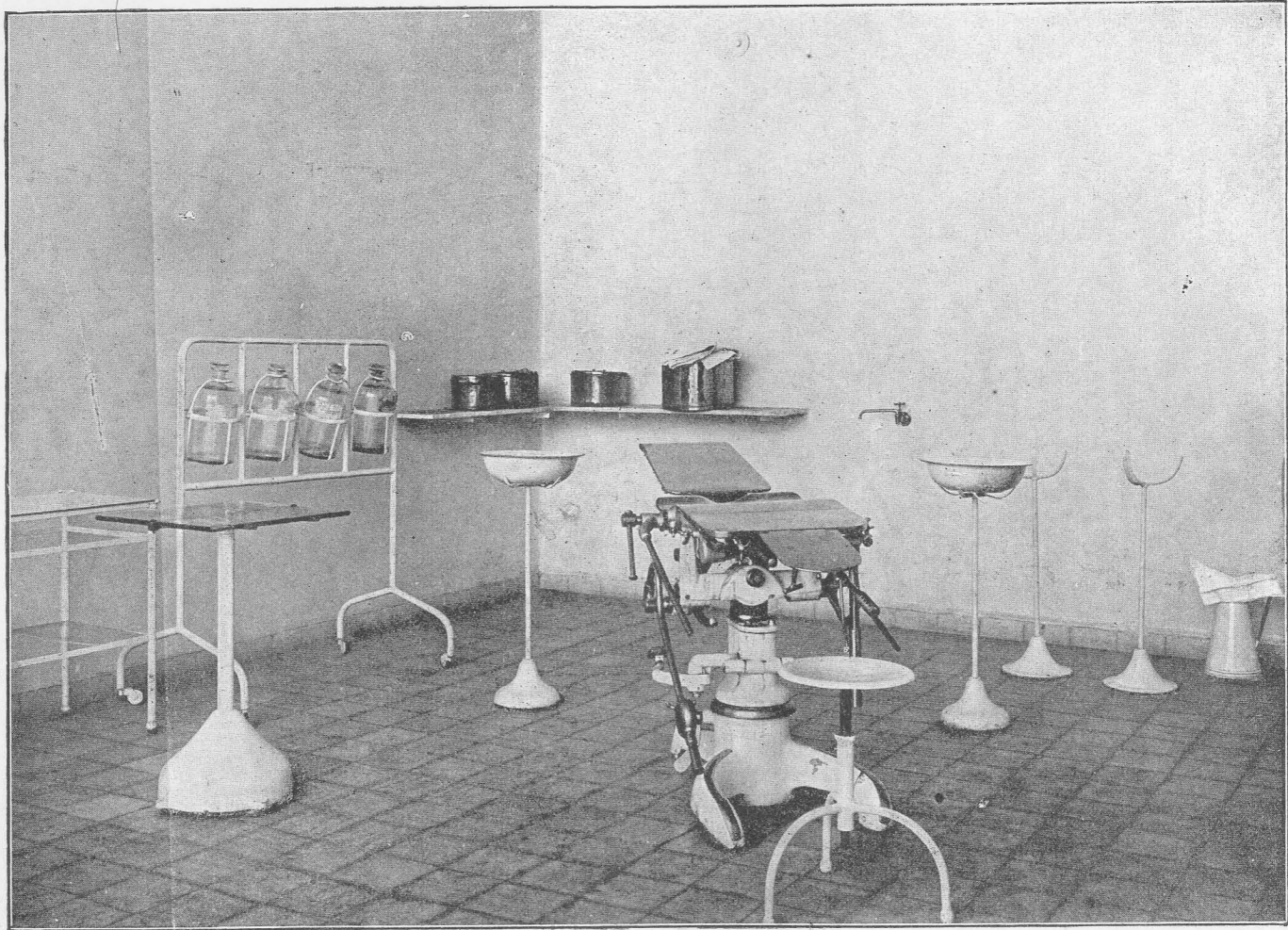
Ὀφθαλματροεῖον. — Χειρουργεῖον.

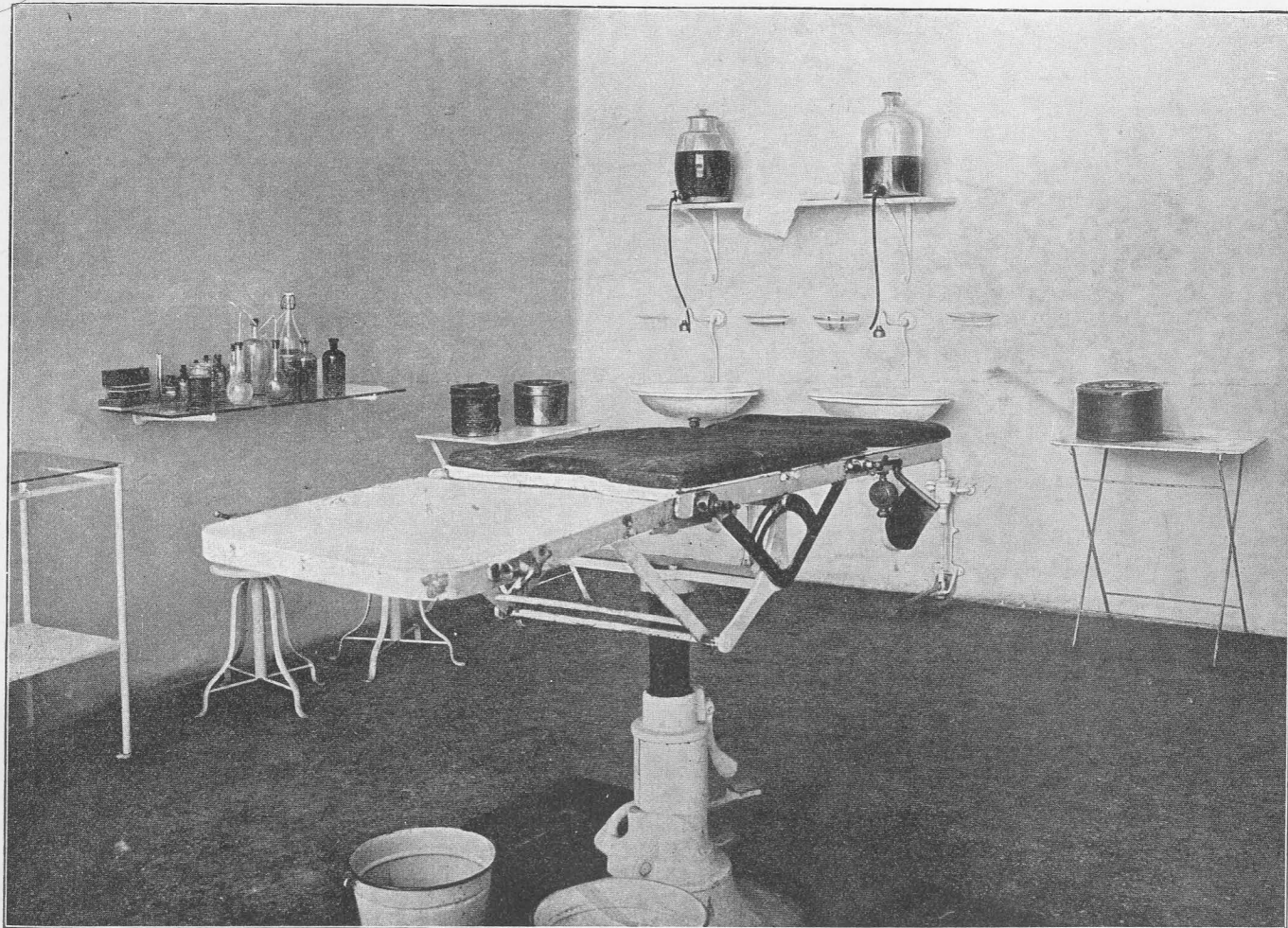
Ἀρταίειον Νοσοκομεῖον.

Ἀρρεταίειον. — Θάλαμος Γυναικολογικῆς κλινικῆς.

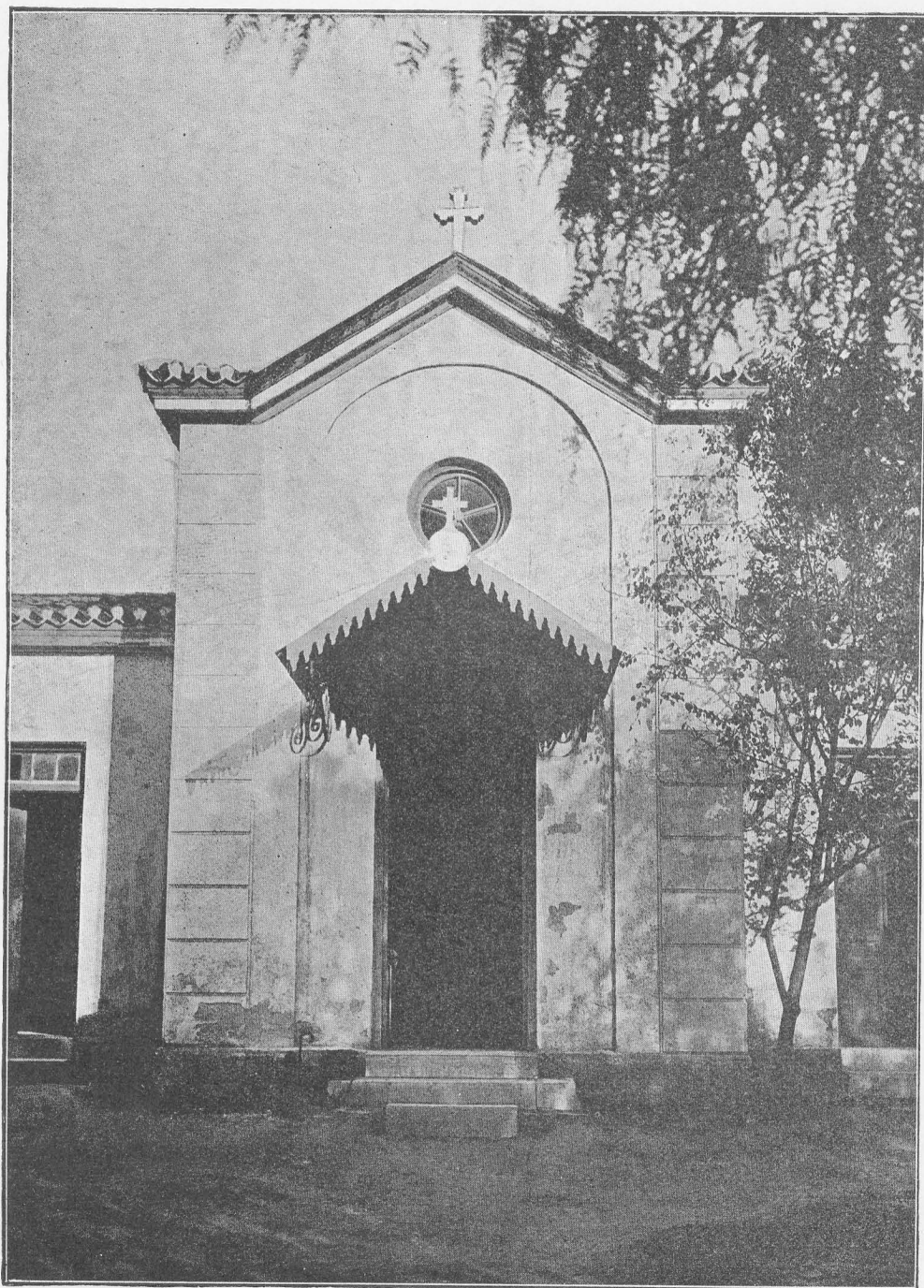

Ἀρσενάειον. — Αἰθουσα Χειρουργείων.

Ἀρκεταίον. — Αἰθουσα χειρουργείου.

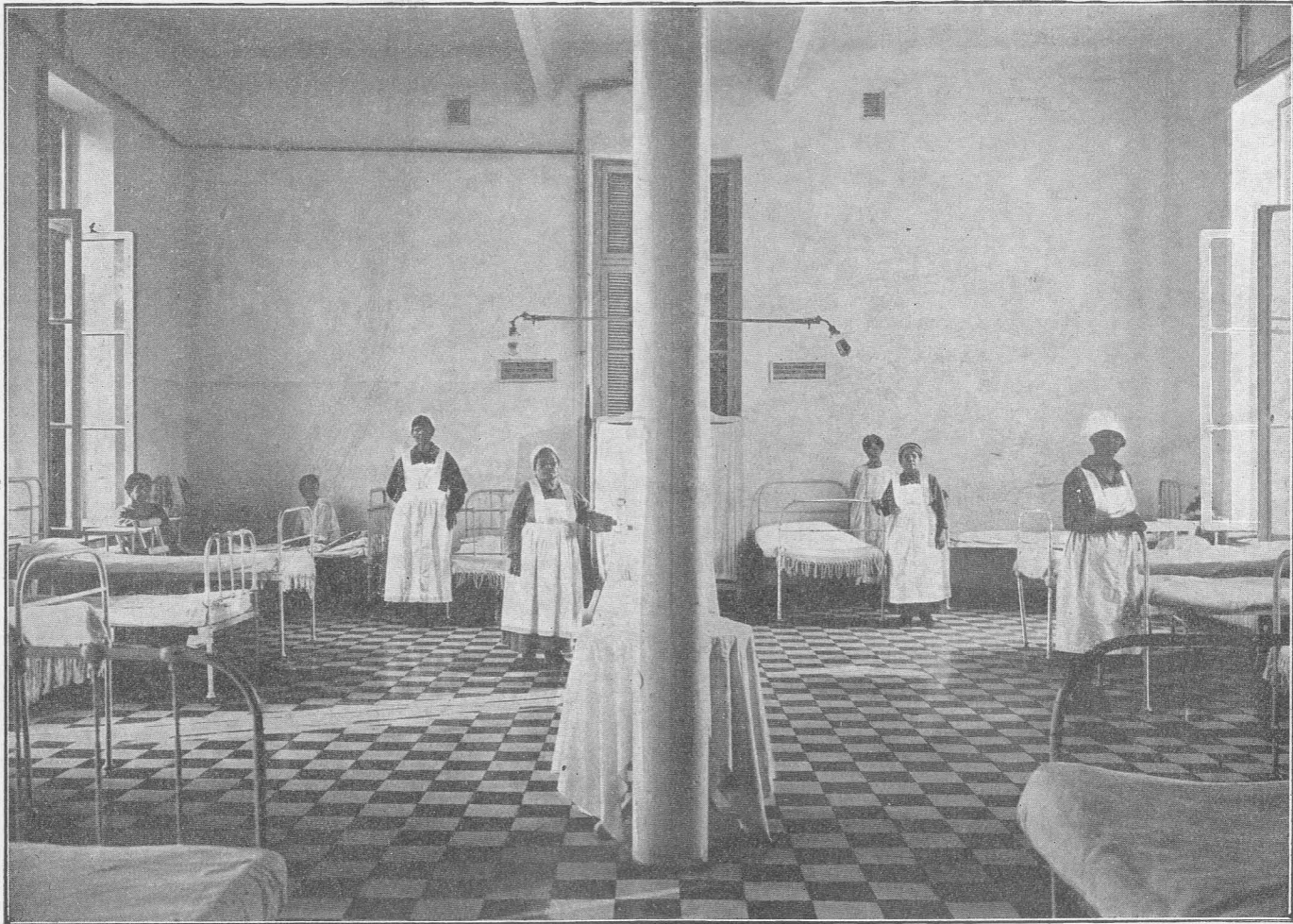
ΤΟ ΑΘΗΝΗΣΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

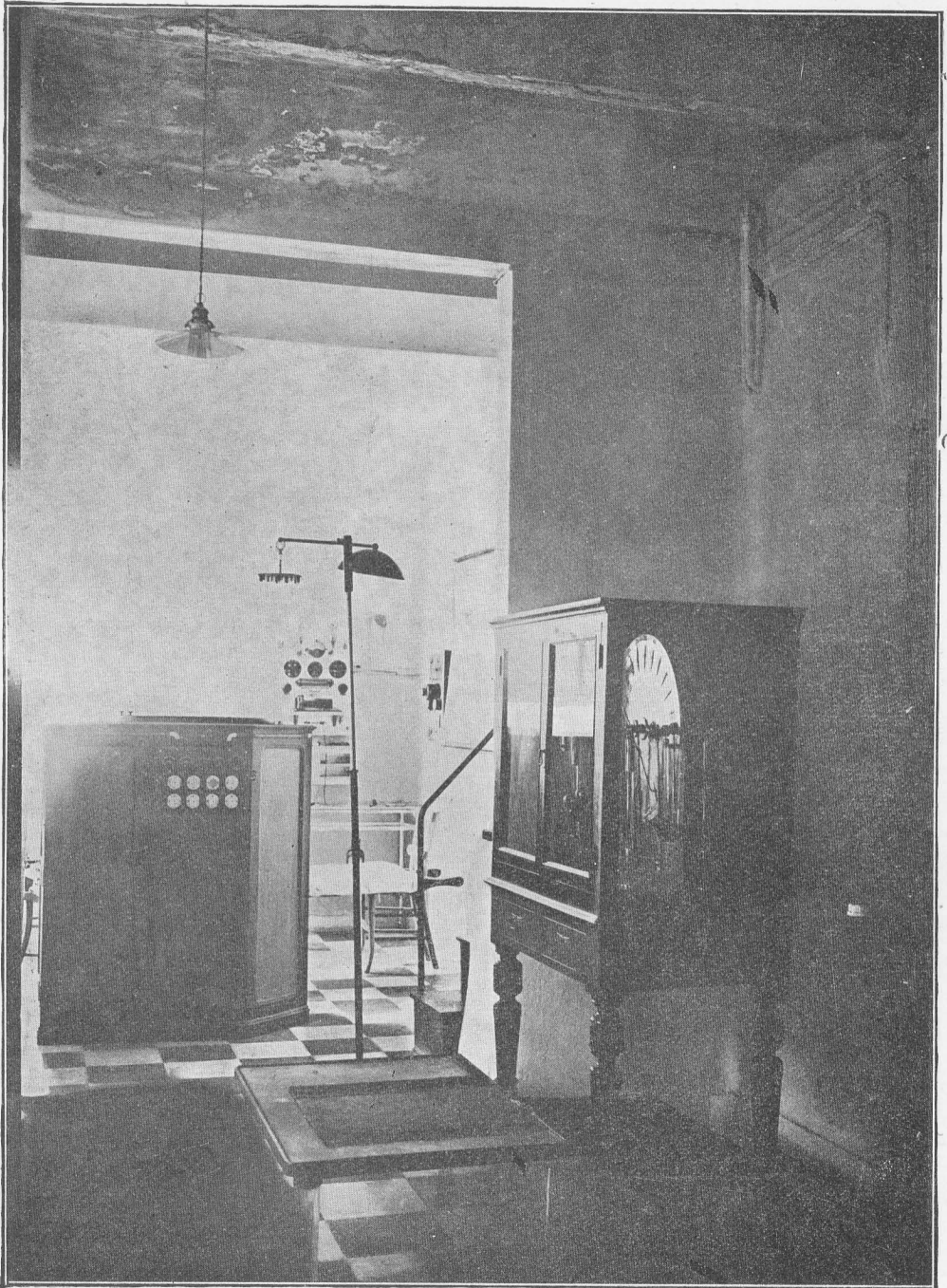
Ὁ ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων Θεοδώρων ναῦκος τοῦ Ἀρεταίου.

Αἰγινήτειον Νοσοκομείον.

Αιγνήτειον. — Θάλαμος ασθενῶν.

Αιγινήτειον. — Αἶθουσα στατικῶν ἠλεκτρισμοῦ.

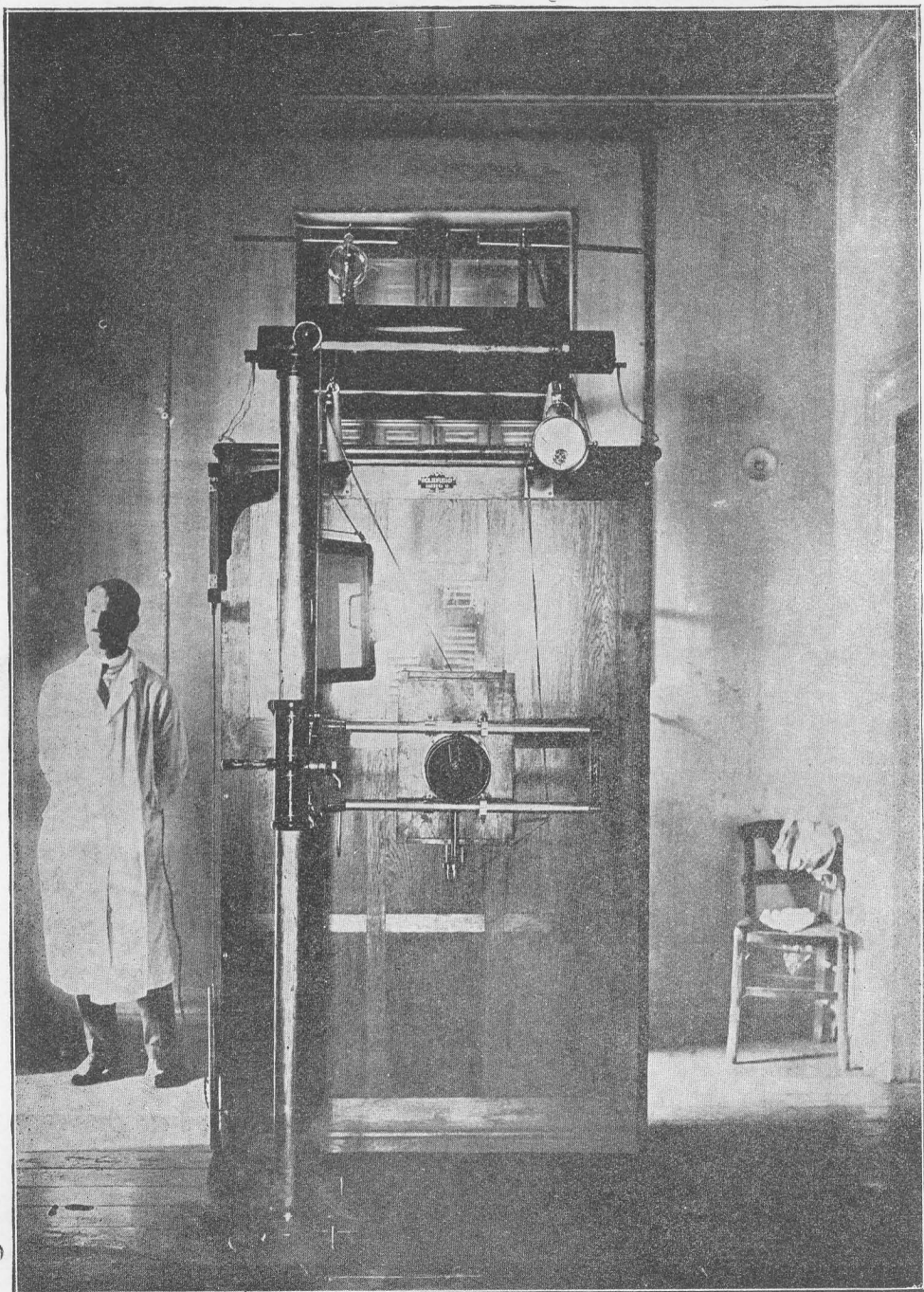
Δημόσιον Μαιευτήριον ἐν ᾧ ἡ Μαιευτικὴ καὶ Γυναικολογικὴ Κλινικὴ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ οἰκία Γαζῆ, ἐν ἣ ἡ Παιδιατρικὴ Κλινικὴ.

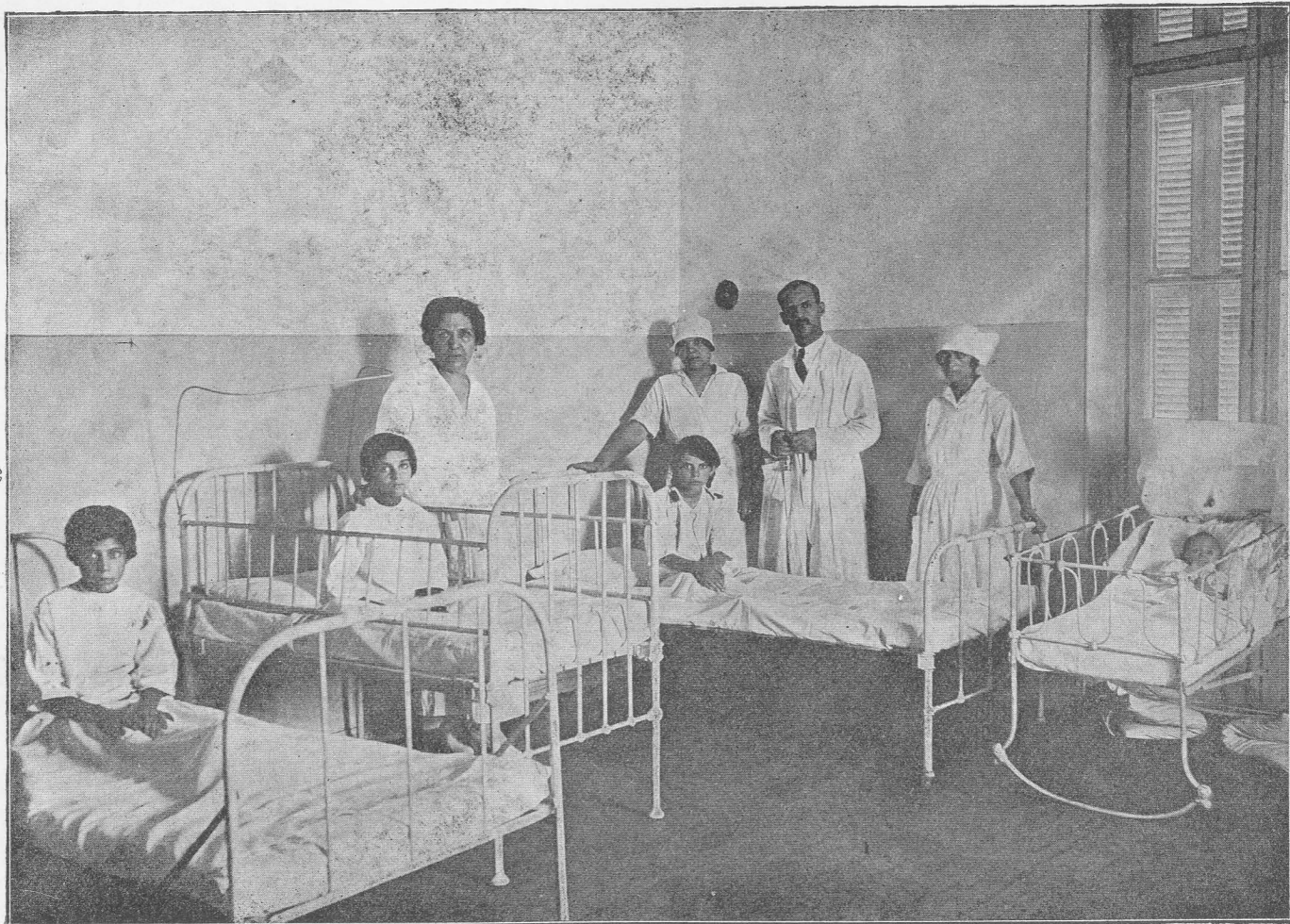
Γραφείον διευθυντοῦ μετὰ συλλογῆς προπλασμάτων καὶ βιβλιοθήκης.

Παιδιατρική Κλινική. — Θάλαμος ακτίνων X.

Παιδιατρική Κλινική. — 2^ο Εργαστήριο.

Παιδιατρική Κλινική. — Θάλαμος ασθενῶν.

Νοσοκομείον Ἀνδρέου Συγγροῦ ἐν ᾧ ἡ Πανεπιστημιακὴ Κλινικὴ τῶν δερματικῶν καὶ σφιλιδικῶν νοσημάτων.